

2018-03-13

Barn- och ungdomsnämnden
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Dnr Bun 2018/77

”Säby gård – en slumrande kulturskatt” – yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Förslag till barn- och ungdomsnämnden, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Barn- och ungdomsförvaltningens föreslår att motionen ”Säby gård – en slumrande kulturskatt”, dnr kst 2017/548, avslås.

Ärendet i korthet

Järfälla växer fort och kommunen behöver bredda sitt utbud av kulturella aktiviteter. För att möta ett växande behov föreslår Nikoletta Jozsa (L) med flera att Säby gård ska renoveras för att kunna ge plats åt kulturella verksamheter som till exempel konstutställningar och musikframträdanden. För att detta ska bli möjligt måste huvudbyggnadens nuvarande hyresgäster, Säby Waldorfförskola, erbjudas nya lokaler som passar verksamheten. Eftersom det bedöms vara svårt att hitta lokaler som är geografiskt närliggande och dessutom väl anpassade för verksamhetens behov, föreslås det att motionen avslås.

Handlingar

- 1 Barn- och ungdomsförvaltningens tjänsteskrivelse 2018-03-13
- 2 ”Säby gård – en slumrande kulturskatt” – motion från Nikoletta Jozsa (L) med flera, Dnr Kst 2017/548

Bakgrund

Järfälla växer fort och kommunen behöver erbjuda ett ökat antal platser inom kommunala verksamheter som till exempel förskola, skola och äldreomsorg. Utöver detta behöver dock även Järfälla kommun se till att bredda kulturutbudet ”för att möta behoven hos våra nuvarande och inflyttade invånare”, skriver Liberalerna i motionen ”Säby gård – en slumrande kulturskatt”.

För att Säby Gårds huvudbyggnad ska kunna bli ett kulturcentrum måste dock byggnaden renoveras, eftersom huset beskrivs vara i undermåligt skick. Detta får som konsekvens att befintlig verksamhet, Säby Waldorfförskola, måste flyttas och erbjudas nya lokaler i kommunen.

I denna tjänsteskrivelse bereds det fjärde yrkandet i liberalernas motion ”Säby gård – en slumrande kulturskatt”. Yrkandet lyder: ”Att som en följd av detta nya lokaler för den förskola som nu använder delar av skolan tas fram så att den kan fortsätta sin verksamhet” [sic!]. För övriga tre yrkanden hänvisas det till de remissvar som tekniska nämnden och kultur-, demokrati- och fritidsnämnden bereder.

Analys

Förskolan ska lägga grunden för det livslånga lärandet. Barnen ska erbjudas en god pedagogisk verksamhet som ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. För att upprätthålla en god likvärdighet föreskriver skollagen att samtliga förskolor ska arbeta för att uppnå ett antal nationella mål. Detta innebär dock inte att verksamheten måste utformas på samma sätt överallt, utan hänsyn ska tas till barnens olika förutsättningar och behov. Ett sätt att realisera detta är att erbjuda en pedagogisk mångfald inom kommunens utbud av förskoleinriktningar. Mot bakgrund av detta resonemang anses det viktigt att även fortsättningsvis kunna erbjuda kommunens invånare en förskola med waldorfinriktning. Säby Waldorfförskola är idag Järfällas enda waldorfförskola och en av Sveriges cirka 70 förskolor som ingår i Riksföreningen Waldorfförskolornas samråd.

En aspekt som bör lyftas i sammanhanget är Järfällas Näringslivsstrategi 2017-2020. I strategin framhålls det att Järfälla kommun ska vara en företagsvänlig kommun som finns till för att förenkla och stödja näringslivet i kommunen. Strategin föreskriver att kommunen i sin myndighetsutövning ska sträva efter proaktivitet, hög beredskap och effektivitet. I linje med dessa ambitioner bör det därför anses rimligt att Järfälla kommun erbjuder Säby Waldorfförskolan alternativa lokaler eller bistår i arbetet att finna nya lokaler, om beslut fattas att renovera Säby gårds huvudbyggnad.

Utöver själva kontraktssituationen (se överväganden) bör lokalfrågan beaktas ur flera aspekter. För det första är det sannolikt att anta att en förskolas flytt kan få vissa negativa effekter med tanke på att en förskola ofta har barn som bor i närområdet. I dagsläget är det visserligen så att Säby Waldorfförskola har ett relativt stort antal barn som reser till förskolan, men att en flytt skulle kunna medföra negativa konsekvenser i ett initialt skede kan ändå inte uteslutas. Vidare bör det beaktas att berörd förskola, som bedrivs enligt Waldorfpedagogikens ansatser, har speciella behov med avseende på lokaler och närmiljö. Förenklat kan det hävdas att waldorfpedagogiken lägger stor vikt vid estetisk och praktisk verksamhet varför förskolans lokaler måste vara anpassade för dessa ändamål.

Att erbjuda Säby Waldorfförskola alternativa lokaler som är geografiskt närliggande och samtidigt ändamålsenliga, bedöms i dagsläget som svårt. I barn- och ungdomsförvaltningens kapacitetsplan (dnr bun 2017/246) framgår att det att fyra förskolor är beslutade eller planerade de närmaste två åren. Av dessa fyra förskolor kan ingen förskola erbjuda plats för Säby Waldorfförskola som i dagsläget omfattar cirka 35 barn. Vad gäller de projekt som ligger längre fram i tiden finns det en mängd osäkerhetsfaktorer att ta hänsyn till, till exempel huvudmannaskapet (kommunal eller fristående), tidsplanen samt lokalernas utformning. En möjlighet som kvarstår är att undersöka om det går att inhysa förskolan i lokaler som tillhör privata

bostadsrättsföreningar eller Järfällahus. Här måste dock givetvis hänsyn tas till lokalernas utformning, dess geografiska placering och förskolans önskemål i stort. Noterbart i sammanhanget är att det rent historiskt har varit svårt att finna lämpliga lokaler via Järfällahus, eftersom att utbudet inte har matchats av efterfrågan.

Överväganden

Om Säby gård ska renoveras och Säby Waldorfförskola ska erbjudas att bedriva sin verksamhet på annan ort måste kontraktssituationen mellan Järfälla kommun och Säby Waldorf granskas ingående. Här hänvisas det till tekniska nämnden som i sitt remissvar har åtagit sig att undersöka hur kontraktet mellan Järfälla kommun och Säby Waldorfförskola är utformat.

Barnkonsekvensanalys

Om Järfälla kommun väljer att bryta kontraktet med Säby Waldorfförskola kan det få stora konsekvenser för barnen. Ytterst kan det handla om att förskolan måste läggas ned i Järfälla kommun då ingen lämplig lokal går att finna. I fallet att en lokal erbjuds förskolan kan det inte uteslutas att förskolan påverkas negativt, eftersom barnens restid förändras och eftersom innehållet i verksamhetens pedagogik påverkas av lokalerna och närmiljön.

Minna Avrin
Barn- och ungdomsdirektör

Christina Dahlin Wibom
Verksamhetschef för utveckling och stöd

Kristofer Fagerström
Utredare